

Gennemførelse af deklARATIONEN om tilståelse af uafhængighed til kolonier og kolonibefolkninger.

(Den almindelige kolonideklARATION).

(Dagsordenens punkt 23).

I. Debatten.

Som under tidligere samlinger fandt debatten om den almindelige kolonideklARATION sted i plenarforsamlingen uden forudgående behandling i 4. udvalg, medens spørgsmål om deklARATIONENS gennemførelse for de enkelte geografiske områders vedkommende blev behandlet i udvalget forud for behandlingen i plenarforsamlingen.

Der var kun 11 indlæg under debatten: Afghanistan, Chile, Cuba, Hviderusland, Jugoslavien, Sovjetunionen, Tanzania, Uganda, Ukraine, Zambia og Ægypten.

I hovedparten af indlæggene blev det anført, at Storbritanniens og USA's udtrædelse af koloniudvalget i januar 1971 skulle ses som et forsøg på at underminere FN's arbejde med koloniproblemerne.

Af de afrikanske lande, der deltog i debatten, beskæftigede Uganda og Zambia sig næsten udelukkende med Namibia, Sydrhodesia og områderne under portugisisk administration, hvorimod Tanzania kom ind på mere generelle aspekter i forbindelse med gennemførelsen af kolonideklARATIONEN og især koloniudvalgets rolle i denne forbindelse. Den tanzanianske repræsentant fandt, at FN's pligter inden for afkoloniseringen aldrig havde været mere krævende end nu. Det ville være nødvendigt for koloniudvalget at udvide samarbejdet med særorganisationerne og at etablere et udvidet samarbejde med OAU og frihedsbevægelserne. Tanzania håbede, at flere lande ville finde det muligt og ønskeligt at deltage i koloniudvalgets arbejde, da forøget støtte til udvalgets arbejde var af stor betydning for afkoloniseringsprocessen.

De østeuropæiske landes indlæg indeholdt de sædvanlige angreb på vestmagterne for fortsat at forstærke deres modstand mod afkoloniseringen i et forsøg på at bevare områder under deres herredømme ud fra økonomiske og militære motiver. Sovjetunionen fremhævede, at især Storbritannien og USA samtidig med at forstærke grebet om områder under deres egen administration bistod koloniregimerne i det sydlige Afrika og for-

synede Portugal og Sydafrika med våben og politisk støtte. Bistanden fra medlemmer af NATO var den væsentligste årsag til, at det endnu ikke var lykkedes at fjerne koloniregimerne. Storbritannien og USA's stilling til Sydrhodesia-spørgsmålet var direkte forbundet med imperialistiske planer om at skabe en militær blok omfattende Sydafrika, Sydrhodesia og Portugal. Derved kunne imperialisterne bevare grebet om områderne, bekæmpe frihedsbevægelserne og true uafhængige afrikanske stater. Afholdelsen af et NATO-møde i Lissabon havde været en åben udfordring til dem, der kæmpede mod kolonialisme og en direkte opmuntring til de portugisiske kolonialister. Det var en sådan form for opmuntring, der fik ledende kredse i Portugal til fortsat at rejse spørgsmålet om indlemmelse af de portugisiske kolonier i NATO's militære interessezone. Jugoslavien fandt det opmuntrende, at nogle administrerende magter, især Australien og New Zealand, havde vist stigende beredvillighed til at samarbejde mere direkte med FN med hensyn til områder under deres administration, og at de nordiske lande og mange latinamerikanske lande havde vist mere udtalt interesse for og større engagement i afkoloniseringsprocessen. Der måtte imidlertid konstateres en total stilstand i afkoloniseringsprocessen i det sydlige Afrika. Et indlæg fra Cuba var præget af, at man fra cubansk side forsøgte at bringe spørgsmålet om Puerto Rico ind i debatten. Dette fremkaldte en amerikansk anmodning til generalforsamlingens præsident om at henstille til den cubanske repræsentant, at han holdt sig til det pågældende punkt på dagsordenen. Den amerikanske anmodning blev taget til følge, hvorefter den cubanske repræsentant appellerede præsidentens beslutning, der følgelig blev bragt til afstemning og gennemført med 35 stemmer for (herunder de nordiske lande), 30 imod, medens 33 afstod.

II. Resolutionerne.

Plenarforsamlingen vedtog den 20. december 1971 følgende to resolutioner:

1) En resolution, der bortset fra visse sproglige ændringer svarer til den under 25. generalforsamling vedtagne resolution om kolonideklARATIONENS gennemførelse. Fra den operative del kan bl. a. nævnes, at reso-